

ÚNOR 2022

STRÁŽNÁ VĚŽ

HLÁSAJÍCÍ JEHOVOVO KRÁLOVSTVÍ

STUDIJNÍ ČLÁNKY NA OBDOBÍ:
4. DUBNA – 1. KVĚTNA 2022

PÍSEŇ Č. 3

Jsi naší nadějí,
silou a důvěrou

CO SE DOZVÍŠ

V tomhle článku si ukážeme, proč musíme posilovat svoji důvěru v Jehovu a v lidi, které používá k tomu, aby nás vedli. Taky si ukážeme, co dobrého nám to přináší už dnes a jak nás to připravuje na zkoušky, které přijdou v budoucnosti.

Důvěřuješ tomu, že Jehova vždycky jedná správně?

„On je Skála. To, co dělá, je dokonalé, všechny jeho cesty jsou právo. Bůh je věrný a nikdy se nedopustí bezpráví, je spravedlivý a čestný.“ (5. MOJŽ. 32:4)

PRO spoustu lidí je těžké důvěřovat těm, kdo mají nějakou pravomoc. Vlády, soudy a další instituce totiž často upřednostňují bohaté a vlivné před chudými. Bible trefně říká: „Člověk panuje nad člověkem k jeho škodě.“ (Kaz. 8:9) Navíc někteří náboženští představitelé se ani zdaleka nechovají tak, jak by měli, a tak je pro spoustu lidí těžké důvěřovat i Bohu. Když tedy s někým studujeme Bibli, stojíme před náročným úkolem pomoci mu, aby důvěřoval Jehovovi a lidem, které používá k tomu, aby nás vedli.

² Naši zájemci ale nejsou jediní, kdo se musí naučit důvěřovat Jehovovi a jeho organizaci. Týká se to i těch z nás, kdo jsou v pravdě už mnoho let. Občas totiž vzniknou situace, které můžou vyzkoušet naši důvěru v to, že Jehova vždycky jedná správně. V tomhle článku se zaměříme na tři oblasti. Budeme mluvit o tom, jak může být naše důvěra vyzkoušena, 1. když si čteme nějakou biblickou pasáž, 2. když dostáváme pokyny od Jehovovy organizace a 3. když se v budoucnu setkáme s náročnými situacemi.

1., 2. a) Proč je pro spoustu lidí těžké důvěřovat těm, kdo mají nějakou pravomoc? b) O čem budeme mluvit v tomhle článku?

DŮVĚŘUJ JEHOVOVI, KDYŽ SI ČTEŠ BIBLI

³ Když si v Bibli čteme o tom, jak Jehova jednal s některými lidmi nebo jaká rozhodnutí udělal, může to v nás vyvolat určité otázky. Například ve 4. Mojžíšově čteme o tom, jak Jehova odsoudil k smrti Izraelitu, který o sabatu sbíral dříví. Ale ve 2. Samuelově se píše, že o několik století později Jehova odpustil králi Davidovi cizoložství a vraždu. (4. Mojž. 15:32, 35; 2. Sam. 12:9, 13) Možná nás napadne: Jak mohl odpustit Davidovi tak vážné zločiny a někoho jiného odsoudit k smrti jen za to, že sbíral dříví? Podívejme se na tři věci, na které bychom měli pamatovat, když nás při čtení Bible nějaká taková otázka napadne.

⁴ **Bible neuvádí vždycky všechny podrobnosti.** Například o Davidovi víme, že svých hříchů upřímně litoval. (Žalm 51:2–4) Ale co ten muž, který porušil zákon o sabatu? Jaký to byl člověk? Litoval toho, co udělal? Neporušoval Jehovovy zákony už dřív? Pokud k tomu v minulosti dostal nějakou radu, nezlehčoval ji, nebo ji dokonce neodmítal? Bible k tomu nic neříká. Můžeme si ale být jistí, že Jehova se „nikdy ... nedopustí bezpráví“. (5. Mojž. 32:4) Na rozdíl od lidí nemá žádné předsudky ani se nenechá ovlivnit tím, co někdo říká – při rozhodování vždycky

3. Jak můžou některé biblické pasáže vyzkoušet naši důvěru v Jehovu?

4. Jak 1. Mojžíšova 18:20, 21 a 5. Mojžíšova 10:17 posilují naši důvěru v to, že Jehova všechno posuzuje správně?

Náš pohled na spravedlnost je zkreslený nedokonalostí

Jsme nedokonalí, a tak možná některé věci hodnotíme přísněji nebo naopak shovívavěji než Jehova. (1. Sam. 16:7) Někdy proto můžeme pochybovat, jestli v určité věci rozhodl správně. Jsme na tom podobně jako člověk se zamlženými brýlemi. Ať se snaží sebevíc, prostě nevidí ostře. Když nerozumíme tomu, proč Jehova jednal nějakým způsobem, může to být tím, že máme vlivem nedokonalosti zkreslený pohled na spravedlnost. Jsme to **my**, ne **Jehova**, kdo to vidí špatně. (Ezek. 18:29)

bere v úvahu všechna fakta. **(Přečti 1. Mojžíšovu 18:20, 21; 5. Mojžíšovu 10:17.)** Čím víc Jehovu a jeho měřítko známe, tím víc důvěrujeme tomu, že všechno posuzuje správně. I když v nás nějaká biblická zpráva vyvolává otázky, na které zatím nemůžeme dostat odpověď, o našem Bohu toho víme dost na to, abychom si byli jistí, že „vždy jedná správně“. (Žalm 145:17)

⁵ *Náš smysl pro spravedlnost je zkreslený nedokonalostí.* Bůh nás vytvořil ke svému obrazu, a tak přirozeně toužíme po spravedlnosti. (1. Mojž. 1:26) Protože jsme ale nedokonalí, můžeme některé věci špatně vyhodnotit, i když si myslíme, že známe všechna fakta. Vzpomeňme si třeba na Jonáše. Když se Jehova rozhodl, že nezničí obyvatele Ninive, Jonášovi se to vůbec nelíbilo. (Jon. 3:10–4:1) Ale kdo potřeboval upravit svůj pohled? Jehova, nebo Jonáš? Vždyť díky Jehovovu rozhodnutí bylo zachráněno víc než 120 000 kajicných Ninivanů!

⁶ *Jehova lidem nemusí svoje rozhodnutí vysvětlovat.* Je pravda, že v minulosti občas svým služebníkům dovolil, aby vyjádřili obavy ohledně některých jeho rozhodnutí. (1. Mojž. 18:25; Jon. 4:2, 3) A někdy jim vysvětlil, proč se tak rozhodl. (Jon. 4:10, 11) To ale neznamená, že má povinnost to dělat. Je to náš stvořitel, a tak nás nemusí žádat o dovolení, než něco udělá. Ani nepotřebuje, abychom mu schvalovali to, co už udělal. (Iz. 40:13, 14; 55:9)

DŮVĚŘUJ JEHOVOVI, KDYŽ DOSTÁVÁŠ POKYNY

⁷ Tomu, že Jehova vždycky jedná správně, určitě věříme. Někdy pro nás ale může být těžké důvěřovat lidem, které používá. Možná si říkáme, jest-

5. Jak nedokonalost ovlivňuje náš smysl pro spravedlnost? (Viz také rámeček „Náš pohled na spravedlnost je zkreslený nedokonalostí“.)

6. Proč nám Jehova nemusí vysvětlovat svoje rozhodnutí?

7. Co pro nás někdy může být těžké a proč?

li ti, kdo mají v Jehovově organizaci nějakou pravomoc, opravdu dělají věci tak, jak chce Jehova, nebo si je dělají po svém. To samé mohlo napadnout i některé lidi v minulosti. Vraťme se k těm dvěma příkladům, o kterých jsme mluvili ve třetím odstavci. Nějaký příbuzný toho muže, který o sabatu sbíral dříví, si mohl říkat, jestli se Mojžíš opravdu poradil s Jehovou, než vynesl rozsudek smrti. A když David zcizoložil s manželkou Chetity Urijáše, někoho z Urijášových přátel mohlo napadnout, jestli David nezneužil svého postavení krále, aby se vyhnul zaslouženému trestu. Pravda je ale taková, že Jehova důvěřuje těm, které používá. Pokud jim tedy my nedůvěřujeme, nemůžeme tvrdit, že důvěřujeme Jehovovi.

⁸ V dnešní době Jehova vede pozemskou část svojí organizace prostřednictvím „věrného a rozvážného otroka“. (Mat. 24:45) Ten plní stejnou úlohu jako vedoucí sbor v prvním století. Dohlíží na Boží služebníky po celém světě a dává pokyny sborovým starším. **(Přečti Skutky 16:4, 5.)** Starší je potom uplatňují ve sborech, kde slouží. Když se pokyny od organizace a starších řídíme, dáváme tím najevo důvěru v to, že Jehova vždycky jedná správně.

⁹ Podpořit rozhodnutí starších pro nás někdy může být náročné. V posledních letech se například mnoho sborů a krajů rozdělilo nebo naopak sloučilo.

8. V čem nám zpráva ze Skutků 16:4, 5 připomíná to, jak dnes funguje křesťanský sbor?

9. Kdy pro nás může být náročné podpořit rozhodnutí starších a proč?

Někdy starší požádali zvěstovatele, aby přešli do jiného sboru a aby se tak lépe využila kapacita sálů Království. Když se něco takového stane nám, je pro nás možná těžké opustit rodinu a přátele. Víme, že starší nedostávají od Jehovy konkrétní pokyny, kam jednotlivé zvěstovatele přidělit, a tak pro nás nemusí být snadné je poslechnout. Starším, kteří dělají taková rozhodnutí, ale Jehova důvěřuje a my jim musíme důvěřovat taky.*

¹⁰ Proč bychom měli se staršími spolupracovat a podporovat jejich rozhodnutí, i když možná neodpovídají našim představám? Protože tak přispíváme k jednotě. (Ef. 4:2, 3) Když se všichni pokorně podřizujeme rozhodnutím rady starších, sboru to prospívá. (**Přečti Hebrejcům 13:17.**) A co je ještě důležitější, když spolupracujeme s těmi, kterým Jehova důvěřuje, dáváme mu tím najevo, že důvěřujeme jemu. (Sk. 20:28)

¹¹ Jak můžeme posilovat svoji důvěru v to, že nás starší vedou správně? Pamatujme, že když rozhodují o věcech, které mají vliv na sbor, vždycky se modlí o svatého ducha. Taky pečlivě zkoumají biblické zásady a pokyny od Jehovovy organizace. Upřímně si přejí dělat

* Někdy mohou existovat opodstatněné důvody pro to, aby jednotlivec nebo rodina zůstali ve sboru, kde jsou. Viz „Schránka otázek“ v *Naší službě Království* z listopadu 2002.

10. Proč bychom podle Hebrejcům 13:17 měli se staršími spolupracovat?

11. Jak můžeme posilovat svoji důvěru v to, že nás starší vedou správně?

Jehovovi radost a co nejlépe se starat o jeho služebníky. Vědí, že za to, jak své úkoly plní, mají před Bohem zodpovědnost. (1. Petra 5:2, 3) A je vidět, že Jehova svojí organizaci žehná. Z čeho to poznáváme? I když je dnešní svět rasově, nábožensky a politicky rozdělený, mezi námi panuje jednota.

¹² Jehova světil starším důležitý úkol udržovat sbor čistý. Když někdo vážně zhřeší, Jehova od starších očekává, že posoudí, jestli může zůstat ve sboru. Například musí zjistit, jestli opravdu lituje toho, co udělal, nebo jestli to jenom tvrdí. Cítí nenávisť k tomu, čeho se dopustil? Je rozhodnutý to už neopakovat? Pokud jednal pod vlivem špatných přátel, je ochotný se s nimi úplně přestat stýkat? Starší se modlí, to, co se stalo, posuzují ve světle biblických zásad a berou při tom v úvahu, jaký má provinilec postoj. Potom rozhodnou, jestli může zůstat ve sboru, nebo musí být vyloučen. (1. Kor. 5:11–13)

¹³ Co by mohlo naši důvěru ve starší prověřit? Když je vyloučen někdo, kdo není náš příbuzný nebo blízký přítel, možná nemáme problém rozhodnutí starších přijmout. Ale co když to je náš blízký přítel? Možná máme pochybnosti, jestli starší zvážili všechna fakta, nebo jestli opravdu rozhodli tak, jak by rozhodl Jehova. Co nám pomůže udržet si správný postoj?

12. Podle čeho starší posuzují, jestli provinilec lituje toho, co udělal?

13. Jaké můžeme mít obavy, když je vyloučen někdo z našich příbuzných nebo přátel?

Co nám pomůže, abychom s důvěrou poslechli pokyny, které dostaneme během velkého soužení?
(15. odstavec)

¹⁴ Měli bychom pamatovat na to, že pokyny ohledně vyloučení pochází od Jehovy. Je to krok, který chrání sbor a může pomoci i provinilci. Kdyby ten, kdo zhřešil a nelituje toho, zůstal ve sboru, mohl by negativně ovlivňovat druhé. (Gal. 5:9) Někdy si navíc provinilec neuvědomuje, jak byl jeho hřích závažný a že musí změnit svoje smýšlení a jednání, aby znovu získal Jehovu přízeň. (Kaz. 8:11) Můžeme si být jistí, že když starší rozhodují o tom, jestli bude někdo vyloučen, vůbec to neberou na lehkou váhu. Uvědomují si, že stejně jako soudci ve starověkém Izraeli nesoudí „ve jménu člověka, ale ve jménu Jehovy“. (2. Par. 19:6, 7)

KDYŽ JEHOVOVI DŮVĚŘUJEME TEĎ, POMŮŽE NÁM TO V BUDOUCNOSTI

¹⁵ Konec současného světa se rychle blíží. Proto musíme víc než kdy dřív důvěřovat tomu, že Jehova vždycky jedná správně. Během velkého soužení totiž možná budeme dostávat poky-

14. Na co bychom měli pamatovat, když je vyloučen někdo z našich blízkých?

15. Proč dnes musíme pokynům od Jehovy důvěřovat víc než kdy dřív?

ny, které nám budou připadat zvláštní, nepraktické nebo nelogické. Jehova s námi samozřejmě nebude mluvit přímo. Pokyny nám pravděpodobně bude dávat prostřednictvím lidí, které používá. To určitě nebude vhodná doba pro pochybnosti. Nebude to vhodná doba si říkat: Opravdu ten pokyn přišel od Jehovy, nebo si ho bratři vymysleli sami? To, jak tohle mimořádné období lidských dějin zvládneš, může záviset na tom, jak k pokynům od Jehovovy organizace přistupuješ **dnes**. Pokud je ochotně posloucháš, pravděpodobně s tím nebudeš mít problém ani během velkého soužení. (Luk. 16:10)

¹⁶ Zamysleme se ještě nad jednou věcí. Jak budeme reagovat na rozsudky, které Jehova vynese v Armagedonu? Stále máme naději, že naši nevěřící příbuzní a další lidé ještě začnou sloužit Jehovovi. V Armagedonu ale Jehova prostřednictvím Ježíše definitivně rozhodne o jejich budoucnosti. (Mat. 25:31–33; 2. Tes. 1:7–9) Nebude

16. Co může v blízké budoucnosti prověřit naši důvěru v Jehovova rozhodnutí?

na nás, abychom rozhodovali, kdo přežije a kdo ne. (Mat. 25:34, 41, 46) Budeme důvěřovat tomu, že Jehova posoudil věci správně, nebo na tom ztroskotáme? Je jasné, že abychom Jehovovi bezvýhradně důvěřovali v budoucnosti, musíme svoji důvěru v něj posilovat už teď.

¹⁷ Představ si, jaké to bude v novém světě, až uvidíme, co přinesly Jehovy rozsudky. Nebude už existovat falešné náboženství, chamtivý obchodní systém ani vlády, které odjakživa utlačují lidi. Nemoci, stárnutí a smrt jednou provždy zmizí z našeho života. Satan a démoni budou na tisíc let spoutáni. A všechny důsledky jejich vzpoury budou navždy pryč. (Zjev. 20:2, 3) V té době budeme určitě rádi, že jsme Jehovovi důvěřovali!

¹⁸ Mohla by naše důvěra v to, že Jehova vždycky jedná správně, být vyzkoušena i v novém světě? Vzpomeň-

17. Co dobrého přinesou rozsudky, které Jehova vykoná v Armagedonu?

18. V čem je pro nás varováním to, co se stalo Izraelitům? (4. Mojžíšova 11:4–6; 21:5)

me si na Izraelity. Krátce potom, co byli vysvobozeni z otroctví v Egyptě, si začali stěžovat, že jim chybí čerstvé potraviny, na které byli zvyklí, a že Jehova jim dává k jídlu pořád jenom manou. (**Přečti 4. Mojžíšovu 11:4–6; 21:5.**) Mohlo by se něco podobného stát i nám, až skončí velké soužení? Odstranit trosky starého světa a přeměnit zemi v ráj bude zřejmě vyžadovat hodně práce a zpočátku s tím asi bude spojené nějaké nepohodlí. Troufneme si v té době stěžovat na to, jak se o nás Jehova stará? Jedna věc je jistá. Když si už **ted'** vážíme toho, co pro nás Jehova dělá, je pravděpodobnější, že si toho budeme vážit i **v budoucnu**.

¹⁹ Jehova vždycky jedná správně. Musíme o tom být přesvědčení a důvěřovat jemu i lidem, které používá k tomu, aby nás vedli. Nikdy nezapomeňme na to, co Jehova říká prostřednictvím proroka Izajáše: „Vaše síla bude v tom, že zůstanete v klidu a budete mi důvěřovat.“ (Iz. 30:15)

19. Jak bys shrnul hlavní myšlenky tohoto článku?

CO NÁM POMŮŽE, ABYCHOM NEPŘESTALI DŮVĚŘOVAT JEHOVOVI...

■ když si čteme nějakou biblickou pasáž?

■ když dostáváme pokyny?

■ když se setkáme s náročnými situacemi v budoucnosti?

PÍSEŇ Č. 123

Věrně se podřizujeme
teokracii

CO SE DOZVÍŠ

Jehovovi služebníci si uvědomují, že přijímat rady založené na Bibli je velmi důležité. Zároveň to pro nás ale není vždycky jednoduché. Proč? A co nám pomůže, abychom z rad, které dostáváme, načerpali co nejvíc?

„Naslouchej slovům moudrých“

„*Nakloň své ucho a naslouchej slovům moudrých.*“
(PŘÍSL. 22:17)

VŠICHNI občas potřebujeme nějakou radu. Někdy si o ni sami řekneme někomu, koho si vážíme. Jindy za námi zajde někdo ze sboru, komu na nás záleží. Všimne si, že se vydáváme „špatným směrem“, a nechce, abychom udělali něco, čeho bychom později litovali. (Gal. 6:1) A ještě jindy nás někdo možná pokárá po tom, co jsme se dopustili vážné chyby. Ať už se k nám rada dostane jakkoli, měli bychom jí naslouchat. Je to pro naše dobro, a může nám to dokonce zachránit život. (Přísl. 6:23)

² Klíčový verš tohoto článku nás vybízí: „Naslouchej slovům moudrých.“ (Přísl. 22:17) Žádný člověk neví úplně všechno, a tak se vždycky najde někdo, kdo toho ví víc nebo má větší zkušenosti než my. **(Přečti Přísloví 12:15.)** Když tedy radám nasloucháme, je z toho vidět, že jsme pokorní – že si uvědomujeme svoje nedostatky. Taky tím uznáme, že abychom dosáhli svých cílů, potřebujeme pomoc. Jehova podnítl moudrého krále Šalomouna, aby napsal: „Díky mnoha rádcům se [plány] uskuteční.“ (Přísl. 15:22)

³ Jakými způsoby se k nám rada může dostat? Možná si čteme Bibli nebo nějakou naši publikaci a dojde nám, že bychom na sobě měli něco změnit. (Hebr. 4:12) Může to ale být i jinak. Možná za námi zajde starší nebo jiný duchovně zralý křesťan a na základě Bible nás upozorní,

1. Jak můžeme dostávat rady a proč je všichni potřebujeme?
2. Proč bychom podle Přísloví 12:15 měli naslouchat radám?
3. Jakými způsoby se k nám rada může dostat?

že bychom na něčem měli zapracovat. Když někdo něco takového udělá, je z toho vidět, že nás má rád. Jak můžeme ukázat, že si toho vážíme? Tím, že si jeho radu vyslechneme a vezmeme si ji k srdci.

⁴ Určitě nemáme problém si přiznat, že jsme nedokonalí. Když nás ale někdo upozorní na nějakou konkrétní chybu, může pro nás být těžké to přijmout a neurazit se. **(Přečti Kazatele 7:9.)** Mohli bychom se vymlouvat, zpochybňovat pohnutky toho, od koho jsme radu dostali, nebo se cítit ublíženě kvůli tomu, jakým způsobem nám ji dal. Dokonce bychom mohli začít hledat chyby na něm a říkat si: Ten mi nemá co radit. Ať si zamete před vlastním prahem! A pokud nám nějaká rada nevyhovuje, mohlo by se stát, že ji budeme ignorovat nebo si necháme poradit od někoho, kdo nám řekne to, co chceme slyšet.

⁵ V tomto článku budeme mluvit o dvou mužích ze starověku, kteří radu odmítli, a pak o lidech, kteří si poradit nechali. Taky si řekneme, co pomůže nám, abychom dokázali rady přijímat, a jak z nich načerpat co nejvíc.

NENECHALI SI PORADIT

⁶ Přemýšlejme nejdřív o **Rechoboamovi**. Když se stal izraelským králem, jeho poddaní za ním přišli a žádali ho, aby na ně neměl takové nároky jako jeho otec Šalomoun. Rechoboam se nejdřív

4. Jak bychom neměli reagovat na rady? (Kazatel 7:9)

5. O čem budeme mluvit v tomto článku?

6. V čem je pro nás odstrašujícím příkladem král Rechoboam?

zachoval moudře a poradil se se staršími muži. Ti mu řekli, že když té žádosti vyhoví, lid ho bude vždycky podporovat. (1. Král. 12:3–7) Tahle rada se ale Rechoboamovi očividně nezamlouvala, a tak se obrátil na muže, kteří s ním vyrůstali. Pravděpodobně to byli čtyřicátníci, takže nějaké životní zkušenosti určitě měli. (2. Par. 12:13) Tentokrát ale Rechoboamovi poradili špatně. Doporučili mu, aby byl na lid ještě tvrdší. (1. Král. 12:8–11) Rechoboam si musel vybrat ze dvou protichůdných názorů. V tuhle chvíli se mohl poradit s Jehovou a zeptat se ho, co má dělat. On se ale rozhodl poslechnout radu mladších mužů, která se mu líbila víc. Pro něj i pro Izraelity to mělo katastrofální následky. I my někdy můžeme dostat radu, která se nám úplně nezamlouvá. Pokud je ale založená na Bibli, měli bychom ji přijmout.

⁷ Dalším varovným příkladem je **král Uzzijáš**. Vstoupil do části chrámu, kam měli přístup jenom kněží, a chtěl tam obětovat kadidlo. Kněží mu řekli: „Uzzijáši, nemáš právo pálit Jehovovi kadidlo! Pálit kadidlo smí jenom kněží.“ Kdyby Uzzijáš na toto upozornění pokorně zareagoval a z chrámu okamžitě odešel, Jehova by mu možná odpustil. On to ale neudělal, a dokonce „se rozzuřil“. Proč? Zjevně si myslel, že si jako král může dělat, co chce. Jehova to ale viděl jinak a za jeho troufalost ho potrestal malomocenstvím. „Uzzijáš zůstal malomocný až do smrti.“ (2. Par. 26:16–21) Co se z toho učíme? Když nás

7. Co se učíme z příkladu krále Uzzijáše?

RADA, KTERÉ SI VŠIMNEME SAMI

RADA, KTEROU NÁM DÁ NĚKDO JINÝ

Kterou radu je pro tebe
těžší přijmout?
(3. a 4. odstavec)

někdo na základě Bible upozorní, že děláme něco špatně, a my to odmítneme, pak bez ohledu na to, kdo jsme, přijdeme o Jehovovu přízeň.

NECHALI SI PORADIT

⁸ V Bibli se mluví i o lidech, kteří radu přijali a Jehova je za to odměnil. Jedním z nich byl **Job**. Jehovu miloval a chtěl mu dělat radost. Nebyl ale dokonalý, a tak když se dostal pod velký tlak, ukvapeně řekl věci, které nebyly správné. Potřeboval usměrnění a taky ho dostal – od Elihua a potom i od Jehovy. Jak reagoval? Pokorně to přijal. Řekl: „Mluvil jsem bez porozumění... Odvolávám, co jsem řekl, a činím pokání v prachu a popelu.“ Jehova mu za jeho pokoru bohatě požehnal. (Job 42:3–6, 12–17)

⁹ Dalším skvělým příkladem je **Mojžíš**, který přijal pokárání potom, co se dopustil vážné chyby. V jedné situaci ztratil nervy a neoslavil Jehovu. Kvůli tomu přišel o možnost vejít do Zaslíbené země. (4. Mojž. 20:1–13) Když potom Jehovu prosil, aby si to ještě rozmyslel, on mu na to řekl: „Už o tom se mnou nikdy nemluv.“ (5. Mojž. 3:23–27) Mojžíš Jehovovo rozhodnutí přijal, nezahořkl. A Jehova ho dál používal k tomu, aby vedl Izraelity. (5. Mojž. 4:1) Job i Mojžíš jsou pro nás vynikajícím příkladem v tom, jak reagovat na rady. Job se nevymlouval a byl ochotný upravit svůj pohled. A i když pro Mojžíše znamenalo pokárání od Jehovy to, že nebude moct

8. Jak Job reagoval na usměrnění?

9. V čem je pro nás skvělým příkladem Mojžíš?

vejít do Zaslíbené země, přijal ho a dál Jehovovi věrně sloužil.

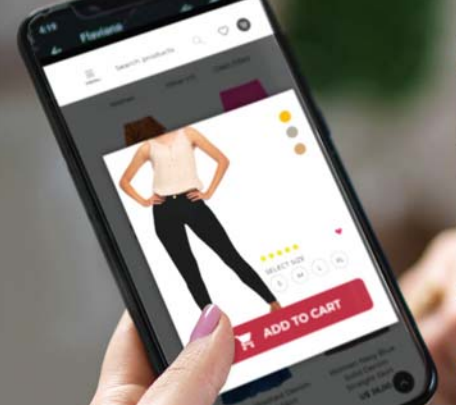
¹⁰ Když na rady reagujeme podobně jako Job a Mojžíš, přináší nám to hodně dobrého. (**Přečti Přísloví 4:10–13.**) Mnoho bratrů a sester s tím má osobní zkušenost. Jedním z nich je Emmanuel* z Konga, který vzpomíná: „Zkušení bratři ve sboru si všimli, že to se mnou jde duchovně z kopce, a přišli mi na pomoc. Díky tomu, že jsem je poslechl, jsem si ušetřil spoustu problémů.“ Průkopnice Megan z Kanady řekla o radách, které dostala: „Nebylo to vždycky to, co jsem chtěla slyšet, ale vždycky to bylo to, co jsem potřebovala.“ A Marko z Chorvatska vzpomíná: „Přišel jsem o odpovědné úkoly ve sboru. Ale když se ohlédnu, uvědomuju si, že mi to usměrnění pomohlo, abych se duchovně zase postavil na nohy.“

¹¹ Dalším bratrem, který měl užitek z toho, že přijal radu, byl Karl Klein, který sloužil ve vedoucím sboru. Ve svém životním příběhu vzpomínal, jak ho jednou pokáral jeho dobrý přítel Joseph F. Rutherford. Přiznal, že nejdříve pro něj bylo těžké to skousnout. Vyprávěl: „Když mě příště [bratr Rutherford] viděl, vesele řekl: ‚Buď zdrav, Karle!‘ Já jsem se však ještě cítil uražený, a tak jsem jen zamumlal nějaký pozdrav. Odpověděl: ‚Karle, dej si pozor! Dábel ti je v patách!‘ Rozpačitě jsem odpověděl:

* Některá jména byla změněna.

10. a) Co dobrého nám to podle Přísloví 4:10–13 přináší, když přijímáme rady? b) Jak na rady reagovali někteří křesťané?

11. Co bratr Klein napsal o přijímání rad?

Proč se ta mladá sestra radí se svojí duchovně zralou kamarádkou? (16. odstavec)

„Ale to nic, bratře Rutherforde.“ Ale on to věděl lépe, a proto opakoval svou výstrahu: „Dobře. Jen si dej pozor. Ďábel je ti v patách.“ Měl pravdu! Když se zlobíme na bratra, zejména tehdy, když řekl něco, nač měl ... právo, pak se vydáváme do ďáblovy léčky.“* (Ef. 4:25–27) Bratr Klein radu bratra Rutherforda přijal a zůstali dobrými přáteli.

CO NÁM POMŮŽE PŘIJÍMAT RADY?

¹² Jednou z věcí, které nám pomůžou rady přijímat, je **pokora**. Díky ní si uvědomujeme, jak moc jsme nedokonalí a jak hloupě se někdy možná chováme. Už jsme si řekli, že Job se na některé věci nedíval správně. Ale později svůj pohled změnil a Jehova mu za to požel. Job byl totiž pokorný a svoji pokoru dal najevo tím, že přijal radu od mnohem mladšího Elihua. (Job 32:6, 7) I nám se může stát, že dostaneme radu od někoho, kdo je mladší než my. Nebo máme pocit, že si ji tak úplně nezasloužíme. Pokud jsme ale pokorní, dokážeme ji přijmout. Jeden starší z Kanady říká: „Sami sebe nikdy nevidíme tak, jak

* Viz *Strážná věž* číslo 6 z roku 1985, strany 25–32.

12. Jak nám pokora pomáhá přijímat rady? (Žalm 141:5)

nás vidí ostatní. Jak bychom tedy mohli dělat pokroky, kdybychom nedostávali žádné rady?“ A dělat pokroky ve službě a v projevování křesťanských vlastností přece potřebuje každý z nás. **(Přečti Žalm 141:5.)**

¹³ **Na rady se dívej jako na projev Boží lásky.** Jehova pro nás chce to nejlepší. (Přísl. 4:20–22) Když nám tedy radí prostřednictvím Bible, publikací nebo nějakého zkušeného spolukřesťana, ukazuje nám tím, že nás miluje. Hebrejcům 12:9, 10 nám říká, že „to dělá k našemu užítku“.

¹⁴ **Zaměřuj se na obsah, ne na formu.** Je pravda, že ten, kdo někomu dává radu, by se měl snažit, aby bylo co nejléhčí ji přijmout.* (Gal. 6:1) Někdy ale můžeme mít pocit, že způsob, jak jsme radu dostali, nebyl zrovna nejšťastnější. Pokud to tak je, zeptej se sám sebe: Můžu si z té rady něco vzít, i když se mi nelíbí, jak byla podaná? Mohl bych přejít nedostatky toho, kdo mi radu dal, a zaměřit se na to, co mi řekl? Když se

* V příštím článku budeme mluvit o tom, jak dávat rady taktně.

13. Jak bychom se měli dívat na rady?

14. Na co bychom se měli zaměřit, když dostaneme radu?

snážíme vzít si něco z každé rady, kterou dostaneme, je to od nás moudré. (Přísl. 15:31)

O RADY SI SÁM ŘÍKEJ

¹⁵ Bible nás vybízí, abychom si o rady aktivně říkali. V Přísl. 13:10 se píše: „Moudří jsou ti, kdo se radí.“ A je to opravdu tak! Ti, kdo si o rady sami říkají, často udělají větší duchovní pokrok než ti, kdo čekají, až za nimi někdo přijde. A tak se neboj o radu poprosit.

¹⁶ V jakých situacích bychom si mohli někomu ze spolukřesťanů říct o radu? Uvedme si pár příkladů. 1. Sestra přizve na studium zkušenou zvěstovatelku a později se jí zeptá, v čem by se mohla zlepšit. 2. Svobodná sestra si vybírá kalhoty a prosí svoji duchovně zralou kamarádku, aby jí upřímně řekla, co si

15. Proč bychom si měli říkat o rady?

16. V jakých situacích můžeme poprosit o radu?

o nich myslí. 3. Bratr má svoji první přednášku, a tak poprosí nějakého zkušeného řečníka, aby ho pozorně poslouchal a pak mu poradil, co může zlepšit. Ale netýká se to jenom začínajících řečníků. I bratr, který má přednášky už mnoho let, udělá dobře, když poprosí o to samé a tipy, které dostane, pak uplatní.

¹⁷ V následujících týdnech a měsících budeme všichni dostávat nějaké rady. Buď si je najdeme sami, nebo nám je dá někdo jiný. Až se to stane, vzpomeň si na myšlenky z tohoto článku. Buď pokorný. Zaměřuj se na obsah, ne na formu. A radu, kterou jsi dostal, uplatni. S moudrostí se nerodíme. Ale Bible slibuje, že když budeme naslouchat radám a necháme se poučit, zmoudříme. (Přísl. 19:20)

17. Jak můžeme z rad, které dostáváme, načerpat co nejvíc?

JAK BYS ODPOVĚĎĚL?

■ Co se můžeme naučit z biblických příkladů těch, kdo si nenechali poradit?

■ Co se můžeme naučit z biblických příkladů těch, kdo si nechali poradit?

■ Co nám pomůže přijímat rady?

PÍSEŇ Č. 102

Pomáhej těm,
kdo jsou slabí

CO SE DOZVÍŠ

Dávat rady není vždycky snadné. Někdy je to ale potřeba. Co můžeme udělat pro to, aby naše rady byly opravdu prospěšné a bylo snadné je přijmout? Tenhle článek pomůže hlavně starším, aby dokázali dávat rady, které působí na srdce.

Dáváš rady, které „rozradostňují srdce“?

„Olej a kadidlo rozradostňují srdce a stejně tak přítel, který dává upřímné rady.“ (PŘÍSL. 27:9)

PŘED mnoha lety byli dva starší na návštěvě u sestry, která nějakou dobu vynechávala shromáždění. Starší, který rozhovor vedl, jí přečetl několik veršů, které se shromáždění týkaly. Měl z té návštěvy dobrý pocit, ale když potom odcházeli, sestra jim řekla: „Vůbec nemáte představu, co prožívám.“ Na co bratři zapomněli? Než té sestře dali radu, měli se jí zeptat, s jakými problémy zrovna bojuje. Kdyby to udělali, mohli jí říct něco, co by jí opravdu pomohlo.

² Zmíněný starší vzpomíná: „Tehdy jsem si myslel, že to od ní bylo neuctivé. Ale když jsem o tom přemýšlel, uvědomil jsem si, že jsem tenkrát neměl vyrukovat s těmi správnými verši, ale položit ty správné otázky, jako třeba: ‚Co teď vlastně prožíváš?‘ ‚Jak ti můžu pomoci?‘“ Ten starší se ze své chyby poučil. Dnes je z něj soucitný a ochotný pastýř.

³ Starší slouží jako pastýři, a tak když je nutné dát někomu radu, je to jejich zodpovědnost. Občas ale může být potřeba, aby to udělal i někdo jiný ze sboru. Například když se bratr nebo sestra nechovají správně, někdo z jejich přátel je na to může na základě Bible upozornit. (Žalm 141:5; Přísl. 25:12) Nebo, jak se to píše v Titovi 2:3–5, starší sestra může v určitých směrech poradit mladší sestře. A rodiče samozřejmě musí vychovávat a usměrňovat svoje děti. Takže i když je tenhle článek

- 1., 2. Co se jeden starší naučil o dávání rad?
3. Kdo ve sboru může dávat rady?

určený hlavně starším, může být užitečný pro každého z nás. Všichni se můžeme zamyslet nad tím, jak dávat rady, které jsou praktické a motivující a které „rozradostňují srdce“. (Přísl. 27:9)

⁴ V tomhle článku si rozebereme čtyři otázky, které s dáváním rad souvisí. 1. Co by mělo být naší pohnutkou? 2. Je ta rada vůbec nutná? 3. Kdo by měl radu dát? 4. Co můžeme udělat pro to, aby naše rada opravdu pomohla?

CO BY MĚLO BÝT NAŠÍ POHNUTKOU?

⁵ Starší svoje bratry a sestry milují. Svoji lásku dávají najevo mimo jiné tím, že když se někdo „vydá špatným směrem“, upozorní ho na to. (Gal. 6:1) Ale ještě než to udělají, měli by přemýšlet o některých projevech lásky, o kterých mluvil apoštol Pavel: „Láska je trpělivá a laskavá. ... Všechno snáší, všemu věří, ve vše doufá, ve všem vytrvává.“ (**Přečti 1. Korinťanům 13:4, 7.**) Když bude starší o těch verších do hloubky přemýšlet, pomůže mu to prozkoumat svoje pohnutky a dát radu způsobem, ze kterého bude patrná láska. Když ten, kdo radu dostává, cítí, že na něm staršímu opravdu záleží, bude pro něj jednodušší ji přijmout. (Řím. 12:10)

⁶ Apoštol Pavel je pro starší skvělým příkladem. Třeba když křesťané v Tesalonice nedělali některé věci správně, Pavel je na to ve svých dopisech bez váhání upozornil. Nejdřív je ale pochválil

4. Co si rozebereme v tomhle článku?

5. Proč je důležité, aby starší dávali rady ze správné pohnutky? (1. Korinťanům 13:4, 7)

6. V čem dal apoštol Pavel starším dobrý příklad?

za to, jak s vírou a láskou slouží Jehovovi a jak vytrvávají. Taky bral v úvahu jejich okolnosti. Laskavě je ujistil, že ví, jak těžký mají život a jaké pronásledování musí snášet. (1. Tes. 1:3; 2. Tes. 1:4) Dokonce jim řekl, že jsou příkladem pro ostatní křesťany. (1. Tes. 1:8, 9) Pavlova pochvala je určitě zahřála u srdce. Nebylo pochyb o tom, že je má opravdu rád. Rady, které jim ve svých dvou dopisech dal, díky tomu mohly padnout na úrodnou půdu. (1. Tes. 4:1, 3–5, 11; 2. Tes. 3:11, 12)

⁷ Co by se mohlo stát, kdybychom radu nedali správným způsobem? Jeden zkušený starší říká: „Stává se, že někdo odmítne radu ne proto, že by byla sama o sobě špatná, ale proto, že nebyla daná s láskou.“ Co si z toho můžeme vzít? Když je naše rada motivována láskou, a ne podrážděností, pro druhé bude mnohem snazší ji přijmout.

JE TA RADA VŮBEC NUTNÁ?

⁸ Když starší zvažuje, jestli dá někomu radu, neměl by s tím spěchat. Nejdřív by se měl zamyslet: Vážně je potřeba to řešit? Jsem si jistý, že ten člověk dělá něco špatného? Porušil nějaký biblický příkaz? Nebo má prostě jenom jiný názor než já? Je moudré, když starší nemluví „ukvapeně“. (Přísl. 29:20) Pokud si není jistý, jestli ten, komu se chystá dát radu, opravdu dělá něco, před čím Bible varuje, může se o tom poradit s jiným starším. (2. Tim. 3:16, 17)

7. Co může někoho vést k tomu, že radu odmítne?

8. Nad čím by se měl starší zamyslet, když zvažuje, jestli někomu dá radu?

⁹ Uvedme si příklad. Nějaký starší si dělá starosti s tím, jak se někdo ze sboru obléká nebo upravuje. Bude dobré, když si položí otázku: Opravdu mám biblický důvod to řešit? Určitě by nechtěl prosazovat svoje osobní názory, a tak se možná poradí s dalším starším, případně s jiným bratrem nebo sestrou, kteří mají dobrý úsudek. Společně si můžou projít rady, které v téhle oblasti dal apoštol Pavel. **(Přečti 1. Timoteovi 2:9, 10.)** Uvedl určité obecné zásady. Napsal, že by se křesťané měli oblékat slušně, cudně a se zdravým úsudkem. Nesestavil ale seznam toho, co smí a nesmí nosit. Chápal, že pokud křesťan zůstává v rámci biblických mantinelů, není nic špatného na tom, když se obléká podle svého vlastního vkusu. Když tedy starší přemýšlí, jestli budou s někým mluvit o tom, jak se obléká a upravuje, měli by zvážit, jestli je v tom skromný a má zdravý úsudek.

¹⁰ Měli bychom pamatovat na jednu důležitou věc. I když se dva duchovně zralí křesťané rozhodnou různě, nemusí to znamenat, že jenom jedno z těch rozhodnutí je správné. Nikdy bychom bratrům a sestrám neměli vnučovat svoje vlastní představy o tom, co je dobré a co špatné. (Řím. 14:10)

KDO BY MĚL RADU DÁT?

¹¹ Když už je jasné, že je nějaká rada zapotřebí, nabízí se další otázka: Kdo

9. Co se o dávání rad k oblékání a úpravě zevnějšku učíme od Pavla? (1. Timoteovi 2:9, 10)

10. Na co bychom měli pamatovat?

11., 12. Co by měl starší zvážit, když je nutné dát někomu radu, a proč?

by ji měl dát? Než dá starší radu vdané sestře nebo někomu nezletilému, měl by to nejdřív probrat s hlavou rodiny. Hlava rodiny se možná rozhodne, že si to doma vyřeší sami.* Nebo možná bude chtít být u toho, až o tom budou starší s dotyčným mluvit. A jak jsme si řekli ve třetím odstavci, někdy možná bude vhodnější, když mladé sestře dá radu nějaká starší sestra.

¹² Starší by si měl položit ještě jednu otázku: Bude dobré, když tu radu dám já, nebo by ji ten bratr nebo sestra snáz přijali od někoho jiného? Třeba když křesťan bojuje s pocity méněcennosti, možná pro něj bude příjemnější, když si s ním popovídá starší, který s něčím podobným taky bojoval. Takový starší asi dokáže projevit větší pochopení a zvolit

* Viz článek „Pravomoce starších ve sboru“, který vyšel ve *Strážné věži* z února 2021.

Proč by každý starší měl být „připravený naslouchat“?

(13. a 14. odstavec)

slova, která na toho bratra nebo sestru dobře zapůsobí. Na druhou stranu, povzbuzovat spolukřesťany a pomáhat jim, aby v životě dělali potřebné změny, je odpovědnost všech starších. Takže když někdo potřebuje radu, to hlavní je, aby ji dostal.

CO MŮŽEME UDĚLAT PRO TO, ABY NAŠE RADA OPRAVDU POMOHLA?

¹³ **Pozorně naslouchej.** Když se starší chystá dát někomu radu, měl by se zamyslet: Opravdu znám jeho momentální situaci? Chápu, co právě teď prožívá? Je možné, že řeší nějaké problémy, o kterých nevím? Co teď potřebuje ze všeho nejvíc?

¹⁴ Ti, kdo chtějí dát někomu radu, by se rozhodně měli řídit zásadou z Jakuba 1:19: „Každý člověk má být připravený naslouchat a nemá spěchat s mluvením ani s hněvem.“ Starší má možná dojem, že zná všechna fakta. Je to ale opravdu tak? V Příslovích 18:13 se píše: „Pokud někdo odpovídá dříve, než si vyslechne skutečnosti, je to hloupé a ponižující.“ Nejlepší je si fakta zjistit přímo od člověka, kterého se to týká. A proto je potřeba ještě před tím, než něco řekneme, dobře naslouchat. Vzpomeň si, jaké poučení si odnesl starší, kterého jsme citovali v úvodu článku. Uvědomil si, že místo aby hned začal rozebírat to, co si připravil, měl se sestry nejdříve zeptat, co prožívá a jak jí může pomoci. Když si starší vyhradí dostatek času na to, aby zjistili

13., 14. Proč je důležité, aby starší pozorně naslouchali?

Díky čemu bude pro staršího lehčí dát někomu radu?

(16. odstavec)

všechny skutečnosti, je pravděpodobnější, že se jim podaří bratrům a sestrám pomoci a povzbudit je.

¹⁵ **Své bratry a sestry dobře poznej.** Jak už jsme si řekli na začátku, dobře někomu poradit neznamená jenom přečíst mu pár veršů a dát mu jeden nebo dva tipy. Naši bratři a sestry musí cítit, že nám na nich záleží, že pro ně máme pochopení a že jim chceme pomoci. **(Přečti Přísloví 27:23.)** Starší by měli dělat všechno pro to, aby se s bratry a sestrami spřátelili.

¹⁶ Starší by rozhodně nechtěli vyvolat dojem, že za někým zajdou jenom ve chvíli, kdy něco provedl. S bratry a sestrami si povídají co nejčastěji a zajímají se o ně, když prožívají těžkosti. Jeden zkušený starší říká: „S druhými si díky tomu vytváříte hezké vztahy. Když je pak potřeba dát někomu radu, je to pro

15. Jak mohou starší uplatnit zásadu z Přísloví 27:23?

16. Díky čemu bude pro starší lehčí dávat rady, které opravdu pomůžou?

vás mnohem lehčí.“ A pro toho, kdo radu dostává, je zase mnohem lehčí ji přijmout.

¹⁷ ***Buď trpělivý a laskavý.*** Rady, které starší dávají, by samozřejmě vždycy měly být založené na Božím Slově. Přesto se může stát, že někdo takovou radu ze začátku odmítá. Zvláště v takových případech musí být starší trpělivý a laskavý a neměl by se hned rozzlobit. O Ježíšovi bylo předpovězeno: „Nalomený rákos nedolomí a doutnající knot neuhasí.“ (Mat. 12:20) Když tedy někdo radu ze začátku odmítá, starší se za něj může soukromě modlit. Může Jehovu prosit, aby dotyčnému pomohl pochopit, proč je ta rada nutná, a dal mu sílu ji uplatnit. Ten bratr možná bude potřebovat nějaký čas, aby o ní mohl pře-

17. Hlavně kdy musí být starší trpělivý a laskavý?

Proč by starší měl být trpělivý a laskavý, když dává radu?

(17. odstavec)

mýšlet. Když s ním starší jedná trpělivě a laskavě, bude pro něj jednodušší jeho radu přijmout. Dokáže se totiž soustředit na její obsah, a ne na způsob, jak mu ji starší dal.

¹⁸ ***Pouč se ze svých chyb.*** Jsme nedokonalí, a tak tipy, které jsme v tomto článku dostali, nebudeme schopni uplatnit dokonale. (Jak. 3:2) Budeme dělat chyby. Když se to ale stane, snažme se z nich poučit. Pokud naši bratři a sestry budou cítit, že je máme opravdu rádi, bude pro ně zřejmě jednodušší nám odpustit, když se jich nějak dotkneme. (Viz také rámeček „Pro rodiče“.)

CO JSME SE NAUČILI?

¹⁹ Jak jsme si ukázali, dávat rady, které opravdu pomůžou, není snadné.

18. a) Na co bychom měli v souvislosti s dáváním rad pamatovat? b) O čem si povídají rodiče na obrázku, který je u rámečku?

19. Jak můžeme dávat rady, které „rozradostňují srdce“?

Pro rodiče

Děti občas potřebují usměrnit, a tak zásady uvedené v tomhle článku budou praktické i pro rodiče. Když se rodič chystá si s dítětem o něčem promluvit, měl by se nejdřív zamyslet: Opravdu je potřeba to řešit? Dokážu o tom mluvit v klidu a laskavě, nebo bych potřeboval nejdřív trochu vychladnout? Znáám všechna fakta? Neprožívá moje dítě něco,

o čem nevím? Vycítí z našeho rozhovoru, že s ním jedním fěr a že ho mám rád? Nic není důvodem pro to, aby se křesťanský rodič ke svým dětem choval drsně. Pavel napsal, že „láska je trpělivá a laskavá“. (1. Kor. 13:4) Pamatujme, že naše děti tvoří „Boží stádo“ stejně jako my. (1. Petra 5:2; Ef. 6:4)

Jsme nedokonalí a to samé platí o těch, kterým rady dáváme. Pamatujme na zásady, o kterých jsme v tomhle článku mluvili. Vždycky prozkoumejme svoje pohnutky. Zamysleme se, jestli je ta rada vůbec nutná a jestli bychom ji měli dát právě my. Než začneme radit, nejdřív se ptejme a pozorně posloucháme.

Zjistíme tak, čím náš bratr nebo sestra prochází. Snažme se na tu situaci podívat jejich očima. Budme laskaví a pracujme na tom, abychom k sobě měli navzájem blízko. A pamatujme na to, že naším cílem je dávat rady, které nejen fungují, ale taky „rozradostňují srdce“. (Přísl. 27:9)

JAK BYS ODPOVĚDĚL?

- Co by mělo být naší pohnutkou, když dáváme rady?
- Kdo by měl rady dávat?
- Díky čemu budeme dávat rady, které opravdu pomůžou?

PÍSEŇ Č. 17

Já chci

CO SE DOZVÍŠ

Ježíšovi vždycky záleželo víc na druhých než na sobě. V tomhle článku budeme mluvit o tom, jak ho můžeme napodobovat. Taky si ukážeme, k čemu dobrému to povede.

Bud' stejně obětavý jako Ježíš

„Dávat přináší víc štěstí než dostávat.“ (SK. 20:35)

BIBLE už dávno předpověděla, že Jehova tady bude mít lid, který se „ochotně nabídne“, aby mu sloužil. (Žalm 110:3) Tohle proroctví se dneska rozhodně plní. Podle Ježíšových pokynů se Boží služebníci nadšeně věnují kazatelské službě. Každý rok tím tráví stovky milionů hodin a dělají to na vlastní náklady. Taky si navzájem pomáhají ve sboru. Podporují se prakticky, citově i duchovně. Třeba starší a služební pomocníci si připravují proslovy a další úkoly na shromáždění a jako pastýři se starají o svoje spoluvěřící. Proč tohle všechno děláme? Protože milujeme Jehovu a milujeme druhé lidi. (Mat. 22:37–39)

² I Ježíš se vždycky zajímal víc o druhé než o sebe. Dal nám v tom skvělý příklad a my se ho snažíme co nejlíp napodobovat. (**Přečti Římanům 15:1–3.**) Když to tak děláme, přináší nám to hodně dobrého. Přesně jak řekl Ježíš: „Dávat přináší víc štěstí než dostávat.“ (Sk. 20:35)

³ V tomhle článku si ukážeme, co byl Ježíš pro lidi kolem sebe ochotný obětovat a jak ho v tom můžeme napodobit. Taky si řekneme, co můžeme udělat pro to, abychom měli větší chuť dělat něco pro druhé.

1. Co je typické pro Boží služebníky?
2. Jaký příklad nám podle Římanům 15:1–3 dal Ježíš?
3. O čem bude tenhle článek?

BUĎ JAKO JEŽÍŠ

4 Ježíš upřednostňoval druhé, i když byl unavený. Přemýšlej třeba o situaci, která se stala pravděpodobně poblíž Kafarnaum. Ježíš vyšel na horu, kde strávil celou noc tím, že se modlil. Další den za ním na úbočí hory přišel velký dav lidí. Ježíš musel být hodně unavený. Jak zareagoval? Když viděl všechny ty chudé a nemocné lidi, bylo mu jich líto. Začal je uzdravovat, a dokonce pronesl jednu z nejúžasnějších přednášek pro veřejnost všech dob – Kázání na hoře. (Luk. 6:12–20)

5 Jak Ježíše napodobují hlavy rodin. Představ si tuhle scénu: Táta přijde po celém dni v práci domů úplně vyčerpaný. První, co ho napadne, je zrušit rodinné uctívání, které mají na ten večer naplánované. Pak se ale pomodlí k Je-

4. Jak Ježíš upřednostnil potřeby druhých před svými vlastními?

5. Jak můžou hlavy rodin napodobovat Ježíšovu obětavost, když zrovna bojují s únavou?

hovovi, aby mu dal sílu to zvládnout. Jehova jeho modlitbu vyslyší a studium proběhne jako obvykle. Ten večer se děti naučí něco hodně důležitého – že jejich rodiče mají duchovní věci vždycky na prvním místě.

6 Ježíš se ochotně věnoval druhým i ve svém volném čase. Umíš si představit, jak se cítil, když se dozvěděl, že jeho přítele Jana Křtitele popravili? Musel z toho být hodně smutný. Bible říká: „Když to Ježíš slyšel, odplul v člunu na odlehlé místo, protože chtěl být sám.“ (Mat. 14:10–13) Asi to dokážeme pochopit. I většina z nás je v takových chvílích radši o samotě. U Ježíše to ale dopadlo jinak. Když na to odlehlé místo dorazil, zjistil, že už tam na něj čeká velký zástup lidí. Jak zareagoval? Přemýšlel o tom, co ti lidé potřebují, a „bylo mu jich líto“. Viděl, že jim zoufale chybí duchovní vedení, a byl

6. V jaké situaci Ježíš věnoval druhým svůj volný čas?

Jak Ježíš zareagoval, když byl unavený a přišel za ním zástup lidí?

(4. odstavec)

Jak můžeme v životě napodobovat Ježíšovu obětavost?
(5. odstavec)

ochotný jim hned pomoci. „Začal je učit [nejen pár věcí, ale] mnoho věcí.“ (Mar. 6:31–34; Luk. 9:10, 11)

7 Jak Ježíše napodobují laskaví starší. Moc si vážíme veškeré práce, kterou pro nás naši obětaví starší dělají. Často jde o práci, která není ve sboru vidět. Například když je potřeba řešit nějaký naléhavý zdravotní případ, členové výboru pro styk s nemocnicemi jsou připraveni svým spoluvěřícím rychle pomoci. Často je to uprostřed noci. Tihle starší ale s bratry a sestrami v těžké situaci soucítí. Proto jim ochotně věnují svůj volný čas a jejich rodiny je v tom podporují.

7., 8. Jak starší napodobují Ježíše, když jde o jejich volný čas?

8 Starší taky pomáhají se stavbou sálů Království a dalších budov a zapojují se i do humanitární pomoci. A to ani nemluvíme o tom, kolik času ve sboru tráví tím, že nás vyučují a povzbuzují. Všichni tihle bratři a jejich rodiny si zaslouží, abychom je upřímně chválili. Jsme si jistí, že Jehova je za jejich obětavost odmění. Stejně jako ostatní i starší samozřejmě musí být rozumní. Prací pro sbor a pro organizaci by neměli trávit tolik času, že už by se pak nestihali starat o svoji rodinu.

JAK BÝT JEŠTĚ OBĚTAVĚJŠÍ

9 Přečti Filipanům 2:4, 5. Sice ne-

9. Jaký myšlenkový postoj by podle Filipanům 2:4, 5 měli mít všichni křesťané?

jsme všichni starší, ale každý z nás se může učit být stejně obětavý jako Ježíš. Bible o něm říká, že „přijal podobu otroka“. (Filip. 2:7) Co se z toho vyjádření můžeme naučit? Dobrý otrok neboli sluha hledá příležitosti, jak být pro svého pána užitečný. My jsme Jehovovi otroci a sloužíme svým bratrům. Proto toho chceme pro Jehovu a svoje spoluvěřící dělat co nejvíc. Pomůžou nám v tom následující tipy.

¹⁰ **Zamysli se nad svým postojem.** Zeptej se sám sebe: Jsem ochotný druhým věnovat svůj čas a energii? Co udělám, když mě někdo poprosí, abych například navštívil staršího bratra v pečovatelském domě nebo odvezl starší sestru na shromáždění? Neváhám a nabídnu se, když se hledají dobrovolníci pro úklid stadionu před regionálním sjezdem nebo pro údržbu sálu Království? Zasněžili jsme se Jehovovi, a tak mu patří náš čas, energie i hmotné prostředky. A on si přeje, abychom to všechno nesobecky používali pro druhé. Když to děláme, má z toho radost. Ale co když zjistíš, že by ses v tom měl zlepšit?

¹¹ **Upřímně se modli k Jehovovi.** Možná jsi zjistil, že by ses měl v nějakém ohledu zlepšit, ale chybí ti k tomu motivace. V tom případě se ze srdce modli k Jehovovi. Buď upřímný. Řekni mu, jak se cítíš, a popros ho, aby ti dal „touhu i sílu jednat“. (Filip. 2:13)

10. Na jaké otázky se můžeš sám sebe zeptat?

11. Jak nám modlitba pomůže mít větší chuť něco pro druhé dělat?

¹² Jsi mladý, pokřtěný bratr? Pak pros Jehovu, aby ti dal touhu dělat toho ve sboru víc. V některých zemích je služebních pomocníků míň než starších a mnozí z nich nejsou nejmladší. Jak se naše organizace rozrůstá, potřebujeme víc mladých bratrů, kteří by se starali o Jehovův lid. Když budeš ochotný dělat cokoli, co je potřeba, budeš šťastný. Proč? Protože budeš dělat radost Jehovovi, budeš mít dobrou pověst a budeš cítit uspokojení z toho, že pomáháš druhým.

¹³ **Všímej si toho, co druzí potřebují.** Apoštol Pavel vybídl hebrejské křesťany: „Nezapomínejte konat dobro a dělit se s druhými o to, co máte, protože takové oběti se Bohu líbí.“ (Hebr. 13:16) To byla skvělá rada! Nedlouho potom totiž museli křesťané v Judeji opustit svoje domy, svoje podnikání a svoje nevěřící příbuzné a utéct do hor. (Mat. 24:16) V té době bylo určitě zvlášť potřeba, aby si pomáhali. Pokud se Pavlovou radou řídili už před tím a byli zvyklí dělit se s druhými o to, co mají, bylo pro ně jednodušší se novým podmínkám přizpůsobit.

¹⁴ Naši bratři a sestry nám možná vždycky neřeknou, že něco potřebují. Představ si třeba bratra, kterému zemřela manželka. Potřebuje pomoci s vařením, s dopravou nebo s domácími pracemi? Možná nic neřekne, protože

12. Co je ve sborech potřeba a jak na to můžou mladí bratři zareagovat?

13., 14. Jak konkrétně můžeme pomáhat těm, kdo to potřebují? (Viz obrázek na titulní straně.)

Když starší napodobují Ježíšovu obětavost,
dávají dobrý příklad mladým
(17. odstavec)

se bojí, že by nás tím obtěžoval. Ale když se chopíme iniciativy a nabídneme mu pomoc, určitě za to bude moc vděčný. Neměli bychom předpokládat, že když někdo potřebuje pomoc, tak nám o tom vždycky řekne nebo že se o to pokaždé postará někdo jiný. Zeptej se sám sebe: Kdybych byl v takové situaci já, jakou pomoc bych ocenil?

¹⁵ **Dávej druhým najevo, že jsi tady pro ně.** I ty si určitě vybavíš bratry a sestry ve svém sboru, kteří jsou vždycky připraveni druhým pomoci. Nikdy v tobě nevyvolávají pocit, že je nějak obtěžuješ. Víš, že když máš nějaký problém, nikdy tě v tom nenechají. Určitě bys chtěl být jako oni. Alan, kterému je přes 40 a slouží jako starší, se přesně takový snaží být. Když přemýšlí o Ježíšově příkladu, říká: „Ježíš toho měl opravdu hodně, ale lidi nejrůznějšího věku to k němu i přesto táhlo a nebáli se mu říct o pomoc. Vnímali ho jako člověka, kterému na nich opravdu záleží. Moc bych si přál, abych byl jako on a aby mě druzí znali jako člověka, který je přístupný, přátelský a který se o druhé zajímá.“

¹⁶ Nenech se odradit tím, když se ti někdy nepodaří být úplně jako Ježíš. (Jak. 3:2) Představ si začínajícího umělce. Dílo svého učitele nedokáže perfektně napodobit. Když se ale učí ze svých chyb a snaží se co nej-

15. O co se musíme snažit, když chceme druhým pomáhat?

16. Co nám podle Žalmu 119:59, 60 pomůže držet se Ježíšova vzoru?

přesněji držet učitelova vzoru, bude se stále zlepšovat. Podobné je to s námi. Když se řídíme tím, co se učíme při studiu Bible, a ze všech sil pracujeme na svých nedostatcích, dokážeme se Ježíšova vzoru držet. **(Přečti Žalm 119:59, 60.)**

BÝT OBĚTAVÝ STOJÍ ZA TO

¹⁷ Obětavost je nakažlivá. Starší, který se jmenuje Tim, říká: „Máme u nás mladé bratry, kteří na sobě pracovali a stali se služebními pomocníky – někteří už jako hodně mladí. Bylo to i díky tomu, že viděli, jak jsou obětaví druzí, a snažili se být jako oni. Tihle ochotní bratři dělají ve sboru kus dobré práce a jsou velkou pomocí pro starší.“

17., 18. Co to přináší, když napodobujeme Ježíšovu obětavost?

¹⁸ Žijeme ve světě plném sobectví. V Božím lidu je to ale úplně jinak. Když přemýšlíme o tom, jak byl obětavý Ježíš, hodně to na nás působí a chceme být jako on. Nedokážeme ho sice napodobovat dokonale, ale můžeme jít „věrně v jeho stopách“. (1. Petra 2:21) Když se stejně jako on budeme snažit dělat toho pro druhé co nejvíc, budeme šťastní, protože z nás bude mít Jehova radost.

POPIS OBRÁZKU Strana 24: Mladý bratr Dan je u toho, když dva starší přijdou navštívit jeho tátka v nemocnici. Jejich zájem na něho hodně zapůsobí. Motivuje ho to, aby si i on všiml, co druzí ve sboru potřebují. Toho, jak pomáhá druhým, si zase všimá jiný mladý bratr, Ben. Danův příklad ho povzbudil, aby pomohl s úklidem sálu Království.

JAK BYS ODPOVĚDĚL?

- Jak se Ježíš pro druhé obětoval?
- Jak můžeme Ježíše napodobovat?
- Co nám pomůže, abychom toho pro druhé chtěli dělat co nejvíc?

Už lidem nepomáhám jen jako lékař

VYPRÁVÍ RENÉ RUHLMANN

„PŘESNĚ o tomhle sním už od dětství!“ Tato slova jsem v roce 1971 nadšeně řekl svým dvěma novým pacientům. Jako čerstvě vystudovaný lékař jsem si krátce předtím otevřel svoji první ordinaci. Kdo byli ti pacienti? A o čem jsem tak dlouho snil? Budu vám teď vyprávět, jak ten rozhovor změnil můj život a proč věřím, že se můj dětský sen brzy splní.

Narodil jsem se v roce 1941. Žili jsme v Paříži a neměli jsme moc peněz. Vždycky jsem se rád učil, a tak si asi dokážete představit, jak jsem byl zklamán, když jsem v deseti letech dostal tuberkulózu a doktoři mi zakázali chodit do školy. Abych nenamáhal plíce, musel jsem ležet v posteli. Dlouhou chvíli jsem si krátil čtením slovníku a tím, že jsem v rádiu poslouchal přednášky ze Sorbonnské univerzity v Paříži. Když mi po několika měsících doktor oznámil, že jsem

zase zdravý, byl jsem šťastím bez sebe. Říkal jsem si, že doktoři jsou úžasní a že i já chci jednou takhle lidem pomáhat. Vždycky když se mě táta ptal, čím bych chtěl být, odpovídal jsem, že doktorem. A tak se medicína stala mojí první láskou.

VĚDA POSILUJE MOJI VÍRU V BOHA

Byli jsme katolíci, ale o Bohu jsem měl jen matnou představu. Hlavou se mi honilo spoustu otázek, na které jsem neznal odpověď. O tom, že život byl stvořen, jsem se přesvědčil až na univerzitě.

Vzpomínám si, jak jsem poprvé pod mikroskopem sledoval buňky tulipánu. Obdivoval jsem, jak jejich jednotlivé části reagují na teplo a chlad. Pozoroval jsem táky, jak se cytoplazma, což je tekutina uvnitř buňky, ve sláném prostředí smršťuje a v čisté vodě naopak roztahuje. Díky těmto a mnoha dalším reakcím jsou organismy schopné přizpůsobit se změnám prostředí. Když jsem viděl, jak je každá buňka neuvěřitelně složitá, bylo mi jasné, že život nemohl vzniknout náhodou.

Ve druhém ročníku jsem na hodinách anatomie získal další důkazy pro existenci

Boha. Probírali jsme, jak nám stavba předloktí umožňuje ohýbat a natahovat prsty. To, jak jsou jednotlivé svaly, vazy a šlachy uspořádané, je konstrukční zážrak. Například jsem se dozvěděl, že šlachy, které upínají jeden ze svalů předloktí ke středním článkům prstů, se rozdvoují a vytváří tak můstky, pod kterými probíhají šlachy ke konečkům prstů. Můstky tyto šlachy zároveň drží na svém místě. A v blízkosti kostí je drží silná poutka. Bez takových mechanismů by byly šlachy napnuté jako tětiva a my bychom s prsty nemohli dobře hýbat. Bylo mi jasné, že lidské tělo musel zkonstruovat někdo nesmírně inteligentní.

Můj obdiv ke stvořiteli ještě vzrostl, když jsem pochopil procesy, které souvisejí s narozením dítěte. Před narozením přijímá kyslík od své matky přes pupeční šňůru. Jeho plicní sklípky proto ještě nejsou nafouklé. Když se blíží čas porodu, sklípky se zevnitř pokryjí látkou, které se říká surfaktant. Ve chvíli, kdy se miminko poprvé nadechne, se spustí úžasný řetězec událostí. Otvor v jeho srdci se uzavře a krev začne proudit do plic. Díky surfaktantu sklípky při nádechu nezůstanou slepené a můžou se rychle naplnit vzduchem. V tom okamžiku dítě začíná dýchat samo.

Chtěl jsem lépe poznat toho, kdo všechny tyto úžasné věci vytvořil, a tak jsem začal důkladně číst Bibli. Fascinovaly mě zákony týkající se hygieny, které Izraelité od Boha dostali už před 3 000 lety. Měli zakopávat svoje výkaly, pravidelně se mýt, a když se u někoho projeví příznaky infekční nemoci, měl dodržovat karanténu. (3. Mojž. 13:50; 15:11; 5. Mojž. 23:13) Je zřejmé, že ten, kdo jim tyto zákony dal, chápal, jak se nemoci šíří, zatímco lidé to pochopili až v posledních dvou staletích. K obecnému zdraví národa taky přispívaly zákony ohledně sexuální hygieny, které

**S Lydií ve svatební den,
3. dubna 1965**

jsou zapsané v 3. Mojžišově. (3. Mojž. 12:1–6; 15:16–24) Došel jsem k závěru, že stvořitel to všechno Izraelitům nařídil pro jejich dobro a že když to dodržovali, měli jeho přízeň. Přesvědčilo mě to, že Bible opravdu pochází od Boha. Jeho jméno jsem ale zatím neznal.

SETKÁVÁM SE SE SVOU BUDOUCÍ MANŽELKOU A POZNÁVÁM JEHOVU

Ještě během studií jsem potkal okouzlivou mladou dívku Lydií a hned jsem se do ní zamiloval. V roce 1965, v polovině mých studií, jsme se vzali. V roce 1971 už byly na světě tři z našich šesti dětí. Lydie při mně vždycky stála a pomáhala mi zvládat práci i rodinu.

Tři roky jsem pracoval v nemocnici a potom jsem si otevřel vlastní ordinaci. Krátce nato tam ke mně přišel jeden manželský pár. To byli ti pacienti, o kterých jsem se zmiňoval na začátku. Když jsem tomu muži předepisoval recept, jeho manželka řekla: „Pane doktore, můžete prosím manželovi napsat léky, ve kterých nebude krev?“

Překvapeně jsem se zeptal: „Proč?“ Odpověděla: „Jsme svědkové Jehovovi.“ O svědčích a o jejich postoji ke krvi jsem nikdy předtím neslyšel. Okamžitě vytáhla Bibli a ukázala mi v ní, proč krev odmítají. (Sk. 15:28, 29) Taky mi z ní přečetli, co na zemi udělá Boží království, že odstraní utrpení, nemoci a smrt. (Zjev. 21:3, 4) „Přesně o tomhle sním už od dětství!“ vyhrkl jsem. „Proto jsem se stal doktorem, abych lidem pomohl zmírnit bolest.“ Byl jsem z toho tak nadšený, že jsme si povídali hodinu a půl. Potom co odešli, jsem už v srdci nebyl katolík. A taky jsem zjistil, že stvořitel, kterého tak obdivuju, má jméno – Jehova.

V ordinaci mě ti manželé navštívili ještě třikrát a pokaždé jsme si povídali přes hodinu. Pak jsem je pozval k nám domů, abychom na další rozhovory o Bibli měli víc času. Lydie se k nám ve studiu přidala. Pořád si ale nechtěla přiznat, že některé katolické nauky jsou mylné. Proto jsem se rozhodl, že pozvu místního kněze. Diskutovali jsme s ním dlouho do noci a používali u toho jenom Bibli. Tento rozhovor Lydie přesvědčil, že svědkové Jehovovi učí pravdu. Od té doby naše láska k Jehovovi je-

nom rostla a v roce 1974 jsme se dali pokřtít.

JEHOVA NA PRVNÍM MÍSTĚ

To, co jsme se dozvěděli o Božím záměru se zemí, úplně změnilo naše priority. Na první místo jsme s Lydií dali službu Jehovovi. Projevilo se to i v tom, jak jsme vychovávali naše děti. Snažili jsme se je vést v souladu s biblickými zásadami. Učili jsme je, aby milovaly Boha i lidi, a to naši rodinu drželo pohromadě. (Mat. 22:37–39)

Lydie a já často s úsměvem vzpomínáme, jak naše děti vnímaly to, že jsme jako rodiče jednotní. U nás doma platilo pravidlo „ať vaše ‚ano‘ znamená ano a vaše ‚ne‘ ne“. (Mat. 5:37) A děti to moc dobře věděly. Například když jedné z našich dcer bylo 17, chtěla si někam vyrazit s kamarády. Lydie jí to ale nedovolila. Někdo z nich jí navrhl: „Když ti to nechce dovolit máma, tak se zeptej táty.“ „To nemá smysl,“ odpověděla. „Naši jsou vždycky zajedno.“ Všech šest našich dětí vidělo, že se oba pevně držíme biblických zásad. Od té doby se naše rodina hodně rozrostla a jsme moc vděční, že můžeme společně sloužit Jehovovi.

Dál s lidmi nadšeně mluvíme o Božím království

I když pro mě medicína už nebyla na prvním místě, pořád jsem ji měl rád a svoje znalosti jsem chtěl využít ve prospěch bratrů a sester. Nabídl jsem se proto, že budu jako lékař spolupracovat s betelem, který byl nejdřív v Paříži a potom v Louviers. Do betelu už dojíždím skoro 50 let. Za tu dobu jsem si tam našel blízké přátele. Některým z nich je už přes 90. Jednou jsem zažil příjemné překvapení. Potkal jsem tam nového betelitu, a když jsme se dali do řeči, ukázalo se, že jsem mu asi před 20 lety pomáhal na svět!

JEHOVA O SVŮJ LID SKVĚLE PEČUJE

Když jsem viděl, jak Jehova využívá svoji organizaci k tomu, aby vedl a chránil svůj lid, moje láska k němu dál rostla. Začátkem osmdesátých let vedoucí sbor zavedl ve Spojených státech program, který měl za cíl zlepšit komunikaci mezi svědky Jehovovými a lékaři.

Potom, v roce 1988, vedoucí sbor zřídil v betelu nové oddělení – nemocniční informační služby. Zpočátku dohlíželo na výbory pro styk s nemocnicemi, které vznikly ve Spojených státech, aby pomáhaly pacientům z řad svědků Jehovových najít vhodnou lékařskou péči. Když se pak tento program rozšířil v ostatních zemích, výbory pro styk s nemocnicemi vznikly i ve Francii. To, jak Jehovova organizace s láskou pečuje o nemocné bratry a sestry, na mě hluboce působí!

MŮJ SEN SE BRZY SPLNÍ

Medicína byla mojí první láskou. Potom co jsem přehodnotil svoje priority, jsem ale pochopil, že to, co lidé potřebují nejvíc, je uzdravit se duchovně – smířit se s Bohem, který je zdrojem života. Když jsem pak šel do důchodu, s Lydií jsme začali sloužit jako pravidelní průkopníci, abychom mohli s druhými co nejvíc mluvit o Božím králov-

S Lydií dnes

ství. Pořád děláme, co můžeme, abychom tímto způsobem lidem zachraňovali život.

Dál se snažím pomáhat nemocným, ale uvědomuju si, že ani ten nejlepší lékař nedokáže vyléčit každou nemoc, úplně odstranit bolest ani zastavit smrt. Proto se moc těším, až nic z toho nebude existovat. V novém světě, který se tak rychle blíží, budu mít celou věčnost na to, abych poznával Boží výtvořiny, včetně úžasného lidského těla. To, o čem od dětství sním, se zatím splnilo jen zčásti. Jsem si jistý, že to nejlepší je teprve před námi!

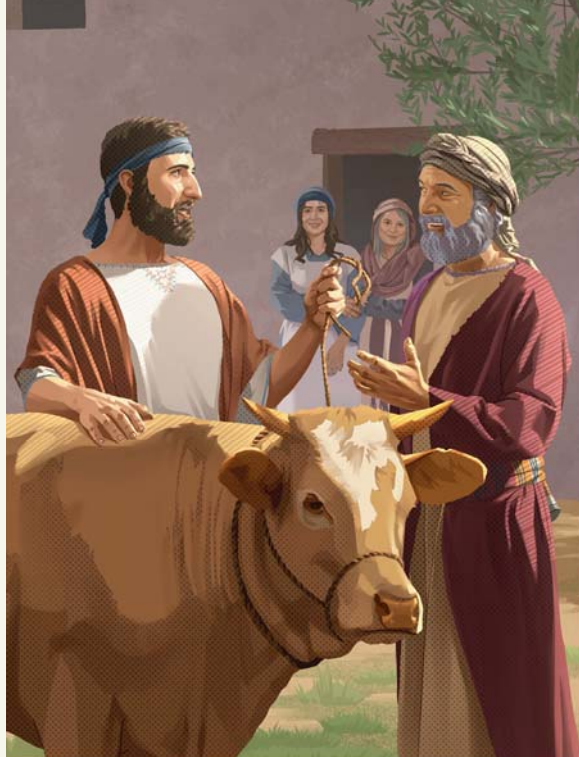
Proč se ve starověkém Izraeli platila cena za nevěstu?

KDYŽ se v biblických časech chtěl muž oženit a obě rodiny s tím souhlasily, musel rodině nevěsty zaplatit cenu za nevěstu. Mohl jim dát nějaké cennosti, zvířata nebo peníze. A někdy si to mohl i odpracovat. Třeba když si Jákob chtěl vzít Ráchel, souhlasil s tím, že bude sedm let pracovat pro jejího otce. (1. Mojž. 29:17, 18, 20) K čemu ten zvyk sloužil?

Profesorka Carol Meyersová k tomu napsala: „Cena za nevěstu mohla rodině nevěsty kompenzovat ztrátu práce, kterou dcera mohla vykonávat. To bylo zvlášť důležité v případě rodin, [které se živily zemědělstvím].“ Zaplacením takové ceny se taky mohly posílit vztahy mezi oběma rodinami. Díky tomu si mohly v období nouze vzájemně pomáhat. A navíc to byl důkaz, že je mladá žena zasnoubená a že se o ni už nebude starat její otec, ale její manžel.

Zaplacení ceny za nevěstu neznamenal, že žena je majetek, který by se dal koupit nebo prodat. Kniha *Ancient Israel—Its Life and Institutions* říká: „Povinnost zaplatit rodině dívky určitou peněžní sumu nebo jí opatřit něco ekvivalentní hodnoty očividně dodává izraelské svatbě vnější zdání, že jde o obchod. Avšak zdá se, že [cena za nevěstu] je spíše náhradou rodině než platbou za ženu.“

I v dnešní době je v některých zemích zvykem platit cenu za nevěstu. Křesťanští rodiče můžou ukázat, že jsou rozumní, když nepožadují nepřiměřeně moc. (1. Kor. 10:32, 33; Filip. 4:5) Bude tak vidět, že nemilují peníze, tedy že nejsou chamtiví. (2. Tim. 3:2) Když jsou rodiče v tomhle ohledu ro-

Cenou za nevěstu mohlo být například zvíře

zumní, budoucí ženich nebude muset svatbu odkládat jenom kvůli tomu, že nemá dost peněz na zaplacení ceny za nevěstu. Taky nebude muset skončit s celodobou službou a pracovat na plný úvazek, aby si vydělal dost peněz.

V zemích, kde je cena za nevěstu upravená zákonem, se křesťanští rodiče těmito zákony řídí. Proč? Protože Boží Slovo říká, abychom se podřizovali „vládnoucí moci“ a poslouchali nařízení, která nejsou v rozporu s Božími zákony. (Řím. 13:1; Sk. 5:29)

Proč bylo dobře, že Izraelité mohli obětovat jak hrdličky, tak holuby?

MOJŽÍŠŮV ZÁKON umožňoval, aby Izraelité předkládali jako oběť Jehovovi hrdličky i holuby. Tito ptáci byli v zákonech o obětech vždycky uváděni společně a Izraelité si mohli libovolně vybrat, kterého z nich použijí. (3. Mojž. 1:14; 12:8; 14:30) Proč to bylo praktické? Mimo jiné proto, že hrdličky nebyly vždycky snadno k dostání. Jak to?

Hrdličky jsou stěhovaví ptáci, kteří se na území Izraele vyskytují v teplých měsících. V říjnu odlétají na jih do teplejších krajín a do Izraele se vrací na jaře. (Pís. 2:11, 12; Jer. 8:7) V zimním období by proto pro Izraelity bylo složité hrdličky sehnat.

Naopak holubi většinou stěhovaví nejsou, takže na území Izraele zůstávali celý rok. Navíc je Izraelité běžně chovali. (Srovnej s Janem 2:14, 16.) Jak uvádí kniha *Bible Plants and Animals*, „ve všech vesnicích a městech v Palestině byli domácí holubi. Každý majitel domu měl holubník, což byl

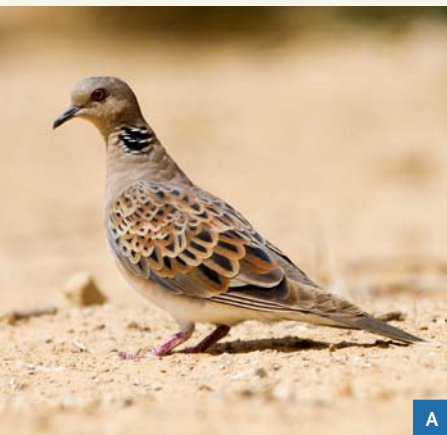
otvor ve zdi, kde tito ptáci žili“. (Srovnej s Izajášem 60:8.)

Tím, že Jehova přijímal jako oběť ptáky, které měli Izraelité k dispozici po celý rok, ukázal, že je laskavý a zároveň rozumný.

A. Hrdlička

B. Holub skalní

C. Holub v holubníku

V TOMTO ČÍSLE

6. studijní článek: 4.–10. dubna 2

Důvěřuješ tomu, že Jehova vždycky jedná správně?

7. studijní článek, 11.–17. dubna 8

„Naslouchej slovům moudrých“

8. studijní článek, 18.–24. dubna 14

Dáváš rady, které „rozradostňují srdce“?

9. studijní článek, 25. dubna – 1. května 20

Bud' stejně obětavý jako Ježíš

ZIVOTNÍ PŘÍBĚH 26

Už lidem nepomáhám jen jako lékař

CO MOŽNÁ NEVÍTE... 30

Proč se ve starověkém Izraeli platila cena za nevěstu?

CO MOŽNÁ NEVÍTE... 31

Proč bylo dobře, že Izraelité mohli obětovat jak hrdličky, tak holuby?

Tato publikace není určena k prodeji. Je poskytována v rámci celosvětové biblické vzdělávací činnosti, která je podporována dobrovolnými dary. Přispět můžete přes stránku donate.jw.org.

Pokud není uvedeno jinak, jsou biblické citáty převzaty z Bible – *Překlady nového světa*.

The Watchtower (ISSN 0043-1087) February 2022

© 2021 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania.

Printed in Germany.

© Druck und Verlag: Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft, Selters/Ts.,

V. i. S. d. P. Manfred Steffensdorfer, Selters/Ts.

NENECH SI UJÍT V JW LIBRARY
A NA JW.ORG

ZÁŽITKY SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH

Ani zákeřná choroba jí nevzala radost ze života

Virginia už 23 let trpí syndromem uzamčení. Sílu a útěchu čerpá z biblické naděje do budoucnosti.

V JW Library jdi na PUBLIKACE > SÉRIE ČLÁNKŮ > ZÁŽITKY SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH.

Na jw.org jdi na KNIHOVNA > SÉRIE ČLÁNKŮ > ZÁŽITKY SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH > VYROVNÁVAJÍ SE S PROBLÉMY.

NAPODOBUJTE JEJICH VÍRU

„Zpívejte Jehovovi“

Jehova použil prorokyni Miriam, aby vedla ženy při zpěvu písně vítězství u Rudého moře. Její životní příběh nás učí, jak projevat odvahu, víru a být pokorní.

V JW Library jdi na PUBLIKACE > SÉRIE ČLÁNKŮ > NAPODOBUJTE JEJICH VÍRU.

Na jw.org jdi na KNIHOVNA > SÉRIE ČLÁNKŮ > NAPODOBUJTE JEJICH VÍRU.

OBRÁZEK NA TITULNÍ STRANĚ:

Křesťané z Judeje utekli na druhou stranu Jordánu do Pelly. Ti, kdo tam přišli už dřív, předávají zásoby jídla spolukřesťanům, kteří právě dorazili (9. studijní článek, 13. odstavec)

Navštivte stránky jw.org nebo načtete QR kód

w22.02-B
211018